

9:1-5 The Bloody Beginning

1. Shemuel II 11:21

מי הפך את אבימלך בן ירובשת?

Who struck Avimelech, son of Yerubeshet?

2. Prof. Yehudah Elitzur, Daat Mikra, Introduction to Chapter 9

אנשי שכם כלם או מקצתם מתיחסים על חמור אבי שכם החוי. אזרחי שכם וסביבותיה נקראים בכל הפרק "בעלי שכם" בדומה ליושבי יריחו הכנענים המכונים בעלי יריחו (יהושע כד:יא)...

The people of Shechem, all or some of them, traced their lineage to Chamor, father of Shechem the Chivi. The residents of Shechem and its surroundings are called *baalei Shechem* throughout this chapter, as the Canaanite residents of Yericho are called *baalei Yericho*. (Yehoshua 24:11)

3. Malbim to Shoftim 9:4

ובזה נשתתפו בעלי שכם בפעל הרצח, כי עזרוהו בכסף:

Through this, the citizens of Shechem became partners in the murder, for they helped him financially.

4. Abarbanel to Shoftim 9:5

ואולי היו נקבצים להתאבל על אביהם, או כדי לבאר הממשלה עם מי תהיה.

Perhaps they were gathered to mourn their father, or to clarify who would rule.

King Avimelech?

5. Abarbanel to Shoftim 9:6

ומה שראוי שתדע הוא, כי עם היות שאמר כאן "וימליכו את אבימלך", הנה לפי האמת לא היה מלך ולא מנאוהו עם מלכי ישראל, והכתוב אמר (ט:כב) "וישר אבימלך על ישראל", כי היה ענינו ממשלה ושררה, לא מלכות. וזה כי המלכות לא תאמר בעצם ואמת כי אם כאשר יהיה שם משיחה, והמלך הראשון שנמשח בישראל היה שאול, אבל נאמר כאן ובספר שופטים כלו "מלך" על צד ההעברה לכל שופט שוטר ומושל:

What you should know is this: Although it says "And they made Avimelech king" here, in truth, he was not a king, and he was not counted with the kings of Israel. The text (9:22) says, "And Avimelech ruled over Israel," meaning authority and power, not monarchy. Monarchy is only truly applied when there is an anointing, and the first king anointed over Israel was Saul. Here, and throughout the book of Shoftim, it says "king" as a borrowed term for any judge, officer or ruler.

Overall Approaches to the Parable

6. Metzudat David to Shoftim 9:8

פתח דבריו במשל. ועם שאין כל דברי הנמשל ידמו להמשל, הנה קצת הדברים ידמו ויתר דברי המשל באו ליפות המשל ולהכניס בלב השומע:

He began with a parable. Although not all elements of the lesson resemble the parable, some of them do resemble it, and the rest of the parable comes to beautify it and to introduce it into the heart of the listener.

7. Radak to Shoftim 9:13

מה שהזכיר ג' עצים אלה לדבר לקצר הדבר, ועוד כי הזכיר שלשה המשובחים ואחר כך הזכיר הפחות שהוא משל לאבימלך.

It mentioned these three trees to abbreviate the matter. Also, it mentioned the three greatest, and then it mentioned the least – a parable for Avimelech.

8. Malbim to Shoftim 9:8, 9:16

מדרך המבקשים מלך לבקש איש היותר ראוי והיותר מעולה למהלך שלמות הכלל... והנה התכליתיות יתחלקו לשלשה, טוב, ערב, מועיל...

במות גדעון נמצאו בין בניו חכמים דורשים הטוב כשתילי זיתים, ועשירים דורשים הערב כתאנה חנטה פגיה, וחכמים במדיניות אל המועיל, "פָּרַם חֶמֶר' עָנוּ לָהֶם. (ישעי' כז:ב)" ואלה לא אבו במלוכה ולא שחרוה, ואתם המוני עם הפחותים הלכתם אל האטד שלא נמצא בו לא טוב ולא ערב ולא מועיל, רק מה שהיה כקוץ ודרדר להשחית את אחיו.

It is the way of those who seek a king to seek a man who is more suited and greater to bring the community to perfection... The goals may be split into three: 1) good, 2) sweet, 3) effective...

When Gidon died, there were found among this children scholars who sought the good, like olive saplings, and wealthy people who sought the sweet, like a fig with its ripening *pagim*, and political savants who would seek that which would be effective, "They should be praised as a vine of good wine grapes." They did not wish to rule and they did not seek it, and you, the deficient masses, went to the thorn in which is found neither good nor sweetness nor effectiveness, only that he is a like a thorn and nettle, destroying his brothers.

9. Abarbanel to Shoftim 9:14

ואמר עוד שבקשת הגדולה הוא מופת סכלי שאין המבקש ראוי אליה, וכאמרם (חכמי המדות) הרודף אחר השררה שררה בורחת ממנו. And it also said that seeking power is a sign that the seeker is not worthy of it. As (the scholars of character) said: One who seeks power, power flees from him.

10. Midrash Tanchuma (Buber) to Vayera 29

"ויאמרו לזית, " זה עתניאל בן קנז שהוא משבטו של יהודה, שנאמר "זית רענן" (ירמיה יא טז)... הלכו אצל דבורה "ויאמרו העצים לתאנה" זו דבורה... "ויאמרו העצים לגפן, "... זה ברק וגדעון..."

"And they said to the olive" – this is Otniel ben K'naz, of Yehudah, as Yirmiyahu 11:16 says [of Judea], "A fresh olive."... They went to Devorah, "And the trees said to the fig," this is Devorah... "And the trees said to the grape"... this is Barak and Gidon.

Specifics

11. Abarbanel to Shoftim 9:7

הלך ויעמוד בהר, להיותו מקום מוכן לדבר עליו דברי תורה ושמם שמעו ישראל הברכה והקללה
He went and stood on the mountain, a place ready to speak upon it words of Torah, and from which Israel had heard the blessing and the curse.

12. Midrash Tanchuma (Buber) to Vayera 29

אותן שהיו עומדין בהר עיבל ומקללין, למי היו מקללין, לא לאלו שעומדין כנגדן? ואלו שמברכין, למי היו מברכין לא לאלו שכנגדן? נמצאו הקללות באות על הר גריזים, והברכות על הר עיבל.

Those who stood on Mount Eval and cursed, toward whom did they curse, not to those who stood opposite them? And those who blessed, to whom did they bless, not to those who stood opposite them? So the curses came upon Mount Gerizim, and the blessings upon Mount Eval.

13. Talmud, Erchin 11a

מנין שאין אומרים שירה [במקדש] אלא על היין? שנאמר "ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמה אלקים ואנשים" - אם אנשים משמה [בשתייה], אלקים במה משמה? מכאן שאין אומרים שירה אלא על היין.

How do we know that there is no song [in the Temple] other than with wine libations? As in Shoftim 9:13 – if it gladdens men [who drink it], how does it gladden Gd? We see that the song is only with wine libations.

14. Radak to Shoftim 9:13

וי"ת "דמיניה מנסכין קדם ד' וביה חדן רברבין." הרחיק יונתן ע"ה השמחה מהבורא ית' כמו שהרחיק כל שאר התארים ממנו, כי אין לפניו לא שמחה ולא עצבון. ומה שנאמר בו מהם על דרך משל, כי דברה תורה כלשון בני אדם. וכן תרגם אנקלוס "ויתעצב אל לבו" "ואמר במימריה למיתבר תוקפיהון כרעותיה," הרחיק לשון העצבון ממנו ית'. ומה שלא עשה כן במלת "ויחר אף ד'" והדומים לו, הוא לסוד ידוע אצל מביני מדע.

Yonatan rendered it, "From which they pour before Gd, and in it great ones are joyous." Yonatan distanced joy from Gd, as he distanced other adjectives from Him, for before Gd there is neither joy nor sadness. And when it is mentioned, it is a parable, for the Torah speaks in human speech. And so Onkelos rendered "And His heart was upset" as "And He declared He would break their strength, according to His will," distancing 'upset' from Gd. The

fact that He did not do this for "And Gd's anger was aroused" and the like is due to a secret known to those who understand wisdom.

15. Malbim to Shoftim 9:14

אז חדלו ראשי העם שהם החכמים והעשירים והשרים לבקש מלך, עד שהעצים נושאי פרי לא יבקשו מלך כי לא מצאו. רק אז עמדו כל העצים, ר"ל אילני סרק שהם רוב העצים, ויבקשו מלך. והם אחר שאין במ תכלית ופרי, יבחרו את האטד שהוא הגרוע שבכולם וחסר כל תועלת, והמעלה שלו נגד יתר אילני סרק מה שא"א לקרב אליו כי מלא חנית וחצים וקוצים מכאיבים, כמ"ש (ש"ב כג, ו) "ובליעל קָקוץ מוֹנֵד פּוֹלְהֵם." והנמשל שאחר שחדלו המעולים בעם לבקש מלך, התאספו ההמון כולו להקים עליהם איש נעדר כל שלמות והגרוע שבכולם, ומעלתו הוא רק כי מלא רצה ורומח וחנית:

Then the national leaders – the wise and wealthy and noble – cease seeking a king, so that the fruit-bearing trees did not seek a king, for they couldn't find one. Only then did all of the trees, meaning the trees that did not bear edible fruit, which are most of the trees, seek a king. And since they had no purpose or fruit, they picked the thorn, the worst of all, which has no benefit. Its only positive trait, to all of the non-fruit-bearing trees, is that one cannot draw near to it, for it is full of spears, arrows and painful thorns, as in Samuel II 23:6, "And the wicked ones are all like the cast away thorn." The lesson is that after the best of them stopped seeking a king, the masses united to appoint a man who lacked all perfection, who was the worst of them, whose value was only that he was full of murder, lances and spears.

16. Radak to Shoftim 9:9

ולפי שהמלך נבחר לשמור העם מנזק ומכל דבר רע אמר כי המלך שבחרו הם והוא אבימלך אינו ראוי לאותו התכלית... כי אדרבה הוא מזיק להם הפך הכוונה כמו הקוץ המריע למי שיאחז בו או יפעל בו כן עשה אבימלך בעם שכם שהרג בהם ובאחיו...

And because the king is selected to guard the nation from harm and all bad things, he said that the king they had chosen, Avimelech, was not suited for that purpose... For just the opposite, he would harm them, the opposite of their intent, like the thorn which harms those who handle it or use it. So Avimelech did to the nation in Shechem, killing them and his brothers...

9:22-29 Gaal's Rebellion

17. Radak to Shoftim 9:22

ולפי שמלך מעצמו ולא מלך על כל ישראל לפיכך אמר "וישר". ולא אמר "וישפט" כי לא הלך בדרך טוב' ולא החזיר את ישראל למוטב: And because he reigned on his own, and not over all Israel, it said "And he mastered". And it did not say "And he judged" because he did not follow a good path, and he did not bring Israel to good conduct.

18. Midrash Tanchuma (Warsaw ed.) Vayikra 3

אבימלך בן ירובעל רדף אחר השררה והשררה ברח ממנו...

Avimelech son of Yerubaal pursued power, and power fled from him...

19. Radak to Shoftim 9:24

ולא נתנוהו לבא אל העיר ושמו לו מארבים על ראשי ההרים ואותם המארבים היו גוזלים כל אשר עבר עליהם לומר שיצאו מתחת רשותו ואין להם מושל והיו עושים הישר בעיניהם:

And they did not let him come to the city, and they placed ambushes for him atop the mountains. Those ambush forces stole from all who passed by, declaring that they were had escaped his authority and they had no ruler. They would do as was good in their eyes.

20. Abarbanel to Shoftim 9:26

שיצאו לבצור כרמיהם ולהלוך בדרכים מה שלא היו עושים קודם זה, כי מפחד אבימלך היו אנשי שכם נחבאים וסגורים בעיר לא יצאו משם הנה והנה, ובשמחת התשועה והבטחון הזה בצרו את כרמיהם ובאו לבית אלהיהם [חול] ויאכלו וישתו ויקללו את אבימלך.

They went out to harvest their vineyards and to travel the roads, which they had not been able to do until now, for out of fear of Avimelech they had been in hiding, closed up in the city, and they had not left at all. In joy at their salvation and in this new confidence, they harvested their vineyards and came to the temple of their gods, and they ate and drank and cursed Avimelech.

21. Rashi to Shoftim 9:28

מי אבימלך להיות שר על שכם ומי שכם להיות עבדים לאבימלך הלא בן ירובעל היה אבימלך מן עפרת אבי העזרי:

Who is Avimelech to rule Shechem, and who is Shechem to be slaves to Avimelech? Avimelech is the son of Yerubaal, from Ofrat of Avi Ezer.

22. Metzudat David to Shoftim 9:28

הלא מהראוי שהנכבד ימשול על הפחותים ונבזים והנה נהפוך הוא כי מי אבימלך הלא הוא פחות ונבזה ומי שכם ר"ל הלא בעלי שכם המה נכבדי ארץ:

It is right for the honoured one to rule over the lesser and degraded ones, and it has been reversed. Who is Avimelech? He is lowly and degraded! And who is Shechem? Meaning: The landowners of Shechem are the most honoured of the land!

23. Radak to Shoftim 9:28

אבימלך ושכם שהיה שר העיר מקדם אחד הם זה כזה ומי הוא שנעבדנו אף על פי שהיה עתה אבימלך מלך עליהם הלא גם שכם היה מלך העיר הזאת אם כן עבדו אנשי חמור אבי שכם:

Avimelech and Shechem, who had been the ruler of the city long ago, are one. Each is like the other, and who is he to rule us? Even though Avimelech now reigned over them, Shechem was also the king of this city! If so, let us serve Chamor, Shechem's father!

24. Ralbag to Shoftim 9:28

כשם שאין ראוי שנעבוד שכם מפני היותו בן חמור שהיה נשיא הארץ כן אין ראוי שנעבוד אבימלך מפני היותו בן ירובעל שהיה מושל על ישראל:

Just as it is not right for us to serve Shechem as son of Chamor who was the prince of the land, so it is not right for us to serve Avimelech as the son of Yerubaal who ruled Israel!

25. Rashi to Shoftim 9:29

ויאמר געל בפני זבול הודיע לאבימלך "רבה צבאך וצאה" מן המקום שאתה שם ונרא' את גדולתך:

And Gaal said before Zevul: Inform Avimelech, "Increase your forces and come out" from the place where you are, and let us see your greatness!